

Referat fra opstartsmøde om planlægning af Kappel demonstrationsmølleområde

Mødet afholdtes mandag d. 3. nov. 2008 på Miljøcenter Roskilde med følgende deltagere:

Lolland Kommune:

Trine Kristoffersen. tkwj@lolland.dk
Jørgen Nielsen. joeni@lolland.dk
Lene Fog. lbfj@lolland.dk

DONG Energy

Steffen Andersen. stean@dongenergy.dk
Tove Kjær Hansen. tovha@dongenergy.dk
Per Hjelmsted Pedersen (afbud). perhp@dongenergy.dk

Miljøcenter Roskilde

Steen Pedersen. stped@ros.mim.dk
Peter Koch Andersen. pekan@ros.mim.dk
Christian Bertelsen. chrbe@ros.mim.dk
Jørgen Heinemeier. johei@ros.mim.dk
Gert Agger. geagg@ros.mim.dk

Dagsorden:

1. Velkomst
2. Præsentationsrunde
3. Parternes holdning til projektet
4. Indhold og proces for den forestående planlægning
5. Aftaler om arbejdsopgaver
6. Tidsplan
7. Evt.

1. Steen Pedersen bød velkommen og redegjorde kort for projektets status:

Forhistorien er, at den tidligere miljøminister i november 2006 indkaldte det daværende Storstrøms Amts planlægning for forsøgsvindmøller ved Kappel til videre behandling i ministeriet. Ministeren besluttede i september 2008, at planlægningen for forsøgsmøller ved Kappel – i lighed med planlægningen for andre forsøgsmøller på land – skal videreføres decentralt i Miljøministeriets miljøcentre.

Det fremgik af ministerens brev til de borgmestre, der er berørt af planer om forsøgsmøller, at miljøcentrene vil tilvejebringe de fornødne kommuneplantillæg med VVM i samarbejde med kommunerne.

Det fremgik også af brevet, at den videre planlægning for forsøgsmølleområdet ved Kappel i Lollands Kommune fortsættes hos Miljøcenter Roskilde, således at det allerede tilvejebragte planmateriale indgår i sagen. Kommuneplantillægget skal følges op af Lolland Kommunes vedtagelse af en lokalplan.

2. Præsentation

Gert Agger er udpeget som Miljøcentrets tovholder på projektet, Projektgruppen består i øvrigt af Jørgen Heinemeier og Peter Koch Andersen. Christian Bertelsen er kommunens normale kommunep plankontakt på miljøcentret – denne funktion fortsætter uændret. Christian holdes som følge af denne funktion opdateret.

3. Parternes holdning til projektet

Både DONG Energy og kommunen er positive overfor en hurtig gennemførelse af den nødvendige planlægning. Det er DONG Energys udgangspunkt at projektet ikke må blive meget mindre end de oprindelig foreslåede 7-9 møller. DONG Energy har imidlertid behov for at gentænke projektet i lyset af de 2 år der er gået. DONG Energy er i gang med at lave aktuelle beregninger på projektet pba ny viden om møllerne og deres tekniske specifikationer. I forbindelse med revurderingen af projektet er der behov for en tilbagemelding fra kommune vedr. ekspropriation til de to sydligste møller. *(DONG Energy har den 14.11 sendt brev til Lolland Kommune og bedt om tilsagn om at kommunen vil ekspropriere, hvis der ikke kan opnås frivillige aftaler)*

Miljøcentret har gennemgået Storstrøms amts forslag til VVM-redegørelsen. Det er miljøcentrets vurdering, at materialet bør opdateres, idet der siden planforslaget var fremlagt er kommet nye regler for støj, et nyt vindmøllecirkulære er tæt på udsendelse samt at der er sket en teknisk udvikling af møllerne. Endvidere kan det konstateres, at planforslaget mangler en miljøvurdering *i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer*, belysningen af alternativer kan gøres bedre og der er ikke foretaget en belysning af de socioøkonomiske konsekvenser. Endelig er der for nylig udpeget et nyt habitatområde på havområdet ud for Kappel. Planen skal indeholde en konsekvensvurdering i forhold til dette. *(DONG Energy har bedt Orbicon, som har udarbejdet den nuværende baggrundsrapport om påvirkning af fugle og natur, om et forslag til, hvad et supplerende notat kan indeholde, også i lyset af indsigelser og bemærkninger fra første høring)*

Miljøcentret vil lægge vægt på, at VVM-redegørelsen og processen gøres så robust som mulig overfor en forventelig påklage til Naturklagenævnet. MCR henviste til et udkast til VVM-vejledning, der indeholder en checkliste, der skal sikre at alt kommer med.

Miljøcentret vil sammen med bygherre og kommune overveje, hvordan man kan inddrage offentligheden i projektet i planlægningsperioden. *(Det kan tilføjes, at iht. det netop fremsatte forslag til VE-lov har bygherre pligt til at holde et orienteringsmøde om planerne mhp lodsejernes ansøgninger om erstatning efter den foreslåede værditabsordning) – I forhold til "Grøn ordning" skal/kan der også indgives ansøgning(er) til Energinet.dk.*

Kommunen vil gennemføre den nødvendige planlægning – gerne parallelt med udarbejdelsen af VVM-redegørelsen.

4. Indholdet af planlægningen

Der henvises til ovenstående pkt. 1 og 3.

DONG Energy udarbejder snarest et opdateret projektforslag.

Der udarbejdes et notat, som der kan plukkes i til et kortere notat til ideer og forslag. Dette notat kan forventes klar i uge 47.

I lyset af at projektet har været til offentlig debat tidligere og der næppe kan forventes væsentlige nye forslag vil der blive tale om en kort indkaldelsesperiode – ca. 1 mdr.

5. Aftaler om arbejdsopgaver

Miljøcenter Roskilde afklarer, hvordan det forholder sig omkring den nye VE-lov, der indeholder erstatningsmulighed, samt etablering af en grøn fond i forbindelse med vindmølleprojekter.

DONG Energy udarbejder nyt planlægningsmateriale og reviderer projektet mhp. forudgående høring.

På baggrund af en skrivelse DONG Energy vil udarbejde afklarer kommunen om man, om nødvendigt, vil være sindet at foretage ekspropriation af areal til de to sydligste møller. (Er i proces jf. ovenfor).

DONG Energy fortsætter i samarbejde med miljøcentret planlægningsarbejdet mhp. udsendelse af et forslag til kommuneplantillæg m. VVM og kommunen igangsætter lokalplanarbejdet.

6. Tidsplan

Følgende milepæle blev aftalt:

1/12	DONG leverer en beskrivelse af et opdateret projekt. Der udarbejdes et lille notat, der kan tilsendes interesserede under indkaldelsen af ideer og forslag.
Dec. 08	Der indkaldes, via annoncering ideer og forslag til planlægningen På baggrund af idéperioden udarbejder DONG Energy og Lolland Kommune plandokumenterne i dialog med Miljøcentret
Marts-april	Høring af forslag til kommuneplantillæg m. VVM samt lokalplanforslag
Maj	De indkomne bemærkninger gennemgås og vurderes i forhold til det udsendte planforslag
Juni-aug.	Høring i kommunen af den endelige plan på baggrund af den offentlige høring Kommunalbestyrelsen tager stilling til den endelig plan på juni eller augustmødet 2009
Sep.	Projektet kan annonceres som endelig kommuneplantillæg og VVM-tilladelser kan udstedes

7. Evt. og aftale om nyt møde

Det aftales, at der holdes et nyt møde, når DONG Energy er kommet et stykke vej med planlægningen, men i god tid inden den forventede indkaldelse af idéer og forslag.

Referat fra møde 2 om planlægning for vindmøller ved Kappel

Mødet afholdtes tirsdag d. 3. marts 2009 på Miljøcenter Roskilde med følgende deltagere:

Lolland Kommune:
Lene Fogh Jerlach

DONG Energy
Steffen Andersen, Tove Kjær Hansen

Miljøcenter Roskilde
Steen Pedersen, Peter Koch Andersen, Jørgen Heinemeier

Dagsorden:

1. Bemærkninger til referat af sidste møde
2. Bemærkninger til dagsorden
3. Nyt projektforslag fra DONG
4. Nyt fra kommunen
5. Nyt fra Miljøcentret
6. Ny tidsplan
7. Næste møde

Ad 1. Bemærkninger til referat af sidste møde:

Ingen bemærkninger til referatet

Ad 2. Bemærkninger til dagsorden

Enighed om at flytte punktet "Ny tidsplan" til senere på dagsordenen end foreslået forud for mødet.

Ad 3. Nyt projektforslag fra DONG

DONG har den 24.2.2009 fremsendt nye projektforslag for 7 hhv. 5 møller. Projektet med 7 møller er DONG's hovedforslag. En af begrundelserne for at placere 2 møller bag rækken langs vandet er, at dette giver mulighed for at teste de påvirkninger, møller udsættes for når de indgår i en større park.

Der er angivet 3 mølletyper *som eksempler* i størrelsen 5-8 MW (med totalhøjder fra 156 til 190 meter). Støjafgivelsen fra en af disse mølletyper er kendt, for de øvrige fremtidige typer er der tale om estimer.

Det aftales, at Lolland Kommune som myndighed efter "bekendtgørelse om støj fra vindmøller" snarest muligt afklarer de principielle forhold om de støjgrænser, der skal anvendes for projektet.

Kommunen har overfor DONG tilkendegivet at være indstillet på at ekspropriere til realisering af projektet.

DONG oplyste, at man mente der var påbegyndt fornyelse af de frivillige aftaler om overtagelse af de boliger i området, hvor støjgrænserne ikke kan overholdes. DONG har senere oplyst, at aftalefornyelsen endnu ikke er igangsat.

Hovedtræk i VE-loven drøftedes, og det blev aftalt, at DONG selv står for kontakten til Energinet.dk om f.eks. udformning af det materiale, der skal udsendes til naboer m.v.

DONG er blevet bedt om et møde med en af naboerne - afholdes den 13. marts 2009.

Ad 4. Nyt fra kommunen

Kommunen havde ikke yderligere nyt.

Kommunen takkede ja til, at DONG via en konsulent leverer udkast til lokalplan.

Ad 5. Nyt fra Miljøcenter Roskilde

Gert Agger er i en 3-måneders periode udlånt til By- og Landskabsstyrelsen som konstitueret kon-torchef, og Jørgen Heinemeier er i den periode tovholder på projektet.

Der er netop udsendt fornyet høringsudkast til vindmølle-cirkulære. Dette blev drøftet. Cirkulæreudkastet er i høring til den 17.3.09.

6. Tidsplan

Vigtige milepæle frem til sommerferien blev drøftet, og på baggrund heraf kan i hovedtræk opstilles **foreløbig** tidsplan, som senere vil blive udformet mere detaljeret og evt. justeret:

11.3.09	DONG leverer en beskrivelse af det opdaterede projekt i form af et lille notat med et passende kort, der kan tilsendes interesserede under indkaldelsen af ideer og forslag.
Ultimo marts - ult. april	Der indkaldes via annoncering idéer og forslag til planlægningen. Ovennævnte notat lægges tillige på Miljøcentrets hjemmeside. Høringsperiode ca. 1 md.
	På baggrund af idéperioden udarbejder DONG og Lolland Kommune plandokumenterne i dialog med Miljøcentret
1. maj 09	DONG leverer 1. udkast til VVM-redegørelse – aftalt møde herom den 11. maj
Ultimo maj	DONG leverer 2. udkast til VVM-redegørelse – møde herom afholdes primo juni
Medio juni	DONG leverer evt. 3. udkast til VVM-redegørelse –
Juni	Kommunen behandler forslag til lokalplan på juni-møde
Juli-sept.	Høring af forslag til kommuneplantillæg m. VVM samt lokalplanforslag (Der skal inden 4 uger før udløb af høringsfrist afholdes off. Møde i h.t. VE-loven.)

- oktober De indkomne bemærkninger gennemgås og vurderes i forhold til det udsendte planforslag
- nov. Høring i kommunen af den endelige plan på baggrund af den offentlige høring
Kommunalbestyrelsen tager stilling til den endelige plan på novembermødet eller decembermødet 2009
- Dec. 09 Projektet kan annonceres som endeligt kommuneplantillæg, og VVM-tilladelser kan udstedes

7. Næste møde

Aftalt møde den 11. maj 2009 – foreslås afholdt i Miljøcenteret kl. 10-16, med gennemgang af 1. udkast til VVM-redegørelse mv.

Referat fra møde 3 om planlægning for vindmøller ved Kappel

Mødet afholdtes mandag den 11. maj 2009 i Lolland Kommunes lokaler i Rødby med følgende deltagere:

Lolland Kommune:

Lene Fogh Jerlach, Magnus Klamer Jørgensen, Gorm V. Sørensen (delvist)

DONG Energy

Steffen Andersen, Tove Kjær Hansen

Miljøcenter Roskilde

Peter Koch Andersen, Jørgen Heinemeier (ref.)

Dagsorden:

1. Bemærkninger til referat af sidste møde
2. Bemærkninger til dagsorden
3. Udkast til VVM-redegørelse
4. Modtagne idéer og forslag fra idéfasen.
5. Nyt fra Lolland kommune
6. Nyt fra Miljøcenter Roskilde
7. Næste møde
- Nyt pkt. 8: dato for afholdelse af borgermøde
9. Evt.

Ad 1. Bemærkninger til referat af sidste møde:

Ingen bemærkninger til referatet

Ad 2. Bemærkninger til dagsorden

DONG bad om tilføjelse af et punkt: dato for afholdelse af borgermøde.
Dette tilføjes som nyt punkt 8 på dagsorden.

Ad 3. Udkast til VVM-redegørelse

Det foreliggende 1. udkast til VVM-redegørelse, herunder visualiseringsrapport, blev gennemgået. DONG noterede forslag til rettelser og vil indarbejde disse i næste udkast, som er aftalt rundsendt ultimo maj. Manglende afsnit fra konsulenter vil blive fremsendt så snart de foreligger.

Miljøcenter Roskilde vil, sideløbende med at DONG udarbejder næste udkast til VVM-redegørelse, udarbejde udkast til de indledende afsnit – kommuneplantillæg, forholdet til anden planlægning, modtagne idéer og forslag m.v.

DONG leverer forslag til ikke-teknisk resumé til Miljøcenter den 20. maj 2009.

Kommunen fremsender snarest til Miljøcenter gældende kommuneplan for Rudbjerg Kommune

samt udkast til debatoplæg for vindmølleplan.

Udkast til lokalplanforslag skal foreligge internt i kommunen næste uge (uge 21).
Aftalt, at Miljøcentret i uge 21 fremsender udkast til kommuneplantillægs-retningslinjer.

Ad 4. Modtagne idéer og forslag fra idéfasen

De modtagne idéer og forslag var udsendt og blev gennemgået – der aftales de mindre suppleringer af det næste udkast til VVM-redegørelsen, som ideer og forslag gav anledning til.

Ad 5. Nyt fra Lolland kommune

Kommunens Teknik- og Miljøudvalg har den 7.5.09 taget stilling til, at hele nærområdet, bebyggelsen langs Vesternæsvej inklusiv "Peter Hansens Have & Planteskole", i støjmæssig henseende er at betragte som "det åbne land"

Ad 6. Nyt fra Miljøcenter Roskilde

Der har været et spørgsmål til ministeren fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg vedr. projektet.

Nyt vindmøllecirkulære forventes i kraft inden længe, men den endelige udformning er endnu ikke kendt. Når det foreligger, skal der foretages visse konsekvensrettelser i VVM-redegørelse mm.

Ad 7. Næste møde

Afholdes hos DONG den 8. juni 2009 kl. 10,
på adressen A.C. Meyers vænge 9, 2450 København SV

Ad 8. Dato for afholdelse af borgermøde

Borgermøde afholdes i uge 33 eller 35, og vil omfatte både lokalplanforslaget og forholdet til VE-loven. Kommunen afklarer en dato for mulig politisk deltagelse, og melder dato tilbage.

Ad 9. Evt.

Peter Hansens have samt projektområdet besigtigedes.

DONG Energy og Lolland Kommune

Plan- og virksomhedsområdet
J.nr. ROS-403-01908
Ref. geagg
Den 15. juni 2009

Noter fra møde i DONG Energy om Kappel vindmøllepark 8. juni 2009

Deltagere

Magnus Klamer Jørgensen, Lolland Kommune
Tove Kjær Hansen & Steffen Andersen, DONG Energy
Jørgen Heinemeier & Gert Agger, Miljøcenter Roskilde

Indledningsvis på mødet blev det oplyst, at DONG afholder borgermøde om projektet 26. august kl. 19.00 i Kappel forsamlingshus.

Det blev også oplyst, at Gert Agger nu er tilbage i Miljøcentret og er projektleder for MCRs del.

Miljøcenter Roskilde har noteret sig følgende udeståender i forbindelse med VVM-redegørelsen - med kursivering ar anført hvilke aftaler, der er indgået:

1. Kommunen overvejer et skovbælte (skovrejsningsområde) rundt om Vesternæs sommerhusområde. *Kommunen sender et kort til DONG, der herefter beregner om det vil have indflydelse på vindmøllernes ydeevne. Resultatet sendes til Miljøcenter*
2. Eksisterende møller indenfor 3 km - udover mølleparken på diget:
Der er tale om i alt 5 møller, hvoraf DONG ejer 2. Kommunen undersøger ejerforholdet på de øvrige 3 og MCR overvejer, hvilke retningslinjer, der skal gælde.
3. Det skal dokumenteres i VVM-redegørelsen, hvilken indflydelse møllerne vil få på Natura 2000 områder. *DONG skaffer den nødvendige dokumentation og skriver ind i redegørelsen.*
4. Der er stillet spørgsmål til hvorvidt de to markeringsmaster afgiver vindstøj. *DONG undersøger sagen.*
5. Lavfrekvent støj.
DONG laver en tilføjelse i VVM-redegørelsen om at støjbekendtgørelsen ikke indeholder specifikke krav for lavfrekvent støj, men at forholdene alligevel søges belyst i VVM-redegørelsen
6. Vandområdet op til Sydvestlolland er habitatområde for marsvin.
DONG supplerer VVM-redegørelsen med et afsnit om hvordan pæleramning på land vil påvirke marsvinene.
7. Vurdering af indkomne alternative forslag i forhøringen - hvor meget er vi pligtige til at gøre ud af dem.
Det er efterfølgende vurderet i miljøcentret, at det der allerede står i materialet er tilstrækkeligt på nuværende tidspunkt. Først ved den endelige vedtagelse vil det være nødvendigt med mere.

Miljøcenter Roskilde sørger for SMV, annoncering, høring af Tyskland, indberetning til plansystem.dk samt offentliggørelse på egen hjemmeside.

Gert Agger 15. juni 2009